

Euroopa Liidu kohtuasjade kokkuvõte

aprill 2026

Kohtuasjad, kus Eesti on esitanud seisukoha:

- + [C-568/24](#): Sof Medica (eelotsus — hanke tehnilises kirjelduses kindlaks määratavad tingimused)
- + [C-769/22](#): komisjon vs. Ungari (liikmesriigi kohustuste rikkumine — liidu väärtused)
- + [C-118/24](#): Laboratoires Eurogenerics ja Theramex France (eelotsus — geneerilise ravimi müügiluba)

Olulisemad EL Kohtu lahendid:

- + [C-590/23](#): Pelham (eelotsus — autoriõigused, pastiši erand, sämplimine)
- + [C-496/24](#): Stichting de Thuiskopie (eelotsus — autoriõigused, isiklikuks tarbeks kopeerimise erand)
- + [C-642/24](#): komisjon vs. Saksamaa (liikmesriigi kohustuste rikkumine — Baieri liidumaa lapsetoetuse indekseerimine vastavalt lapse elukohariigile)
- + [C-811/24](#): Pescheria Il Granchio Blu (eelotsus — vähese tähtsusega abi kalatoodete jaemüügi puhul)
- + [C-127/24](#): VHC 2 Seniorenresidenz (eelotsus — autoriõigused, üldsusele edastamine eakate hooldekodus)
- + [C-133/24](#): CD Tondela jt (eelotsus — keelatud kokkulepe jalgpalli sektoris)

Kohtuasjad, kus Eesti on esitanud seisukoha:

C-568/24: Sof Medica (eelotsus – hanke tehnilises kirjelduses kindlaks määratavad tingimused)

Euroopa Kohtu otsus, 16. aprillil 2026

Rumeenia haigla korraldas avatud hankemenetluse kirurgilise roboti ostmiseks. Enne riigihanke väljakuulutamist korraldas hankija turu-uuringu, millest selgus, et Rumeenia turul on kaks samasuguste funktsioonidega robotkirurgia tehnoloogiat: monoblokk-tüüpi süsteem (roboti käed on ühes tükis) ja moodul-tüüpi süsteem (roboti käed on liigendatud). Haigla kirjeldas tehnilises kirjelduses ostetava roboti funktsionaalsust ja disaini, samuti muid olulisi omadusi, mille kohaselt vastas nõuetele vaid liigendatud kätega robot. Ühes tükis kätega roboti tarnija leidis, et tehnilise kirjeldusega rikutakse riigihanke põhimõtteid, mis tulenevad direktiivist 2014/24 (riigihangete kohta), ja pöördus haigla vastu kohtusse. Haigla väitis kohtus, et moodul-tüüpi kirurgilise roboti hankimine on põhjendatud mitme asjaoluga, nagu haigla väikesed ruumid. Rumeenia kohus küsis Euroopa Kohtult, kas direktiivist tuleneva läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõttega on vastuolus see, kui asjade riigihanke puhul lükkab hankija pakkuja pakumuse tehnilise kirjelduse alusel tagasi, ilma et hankedokumentides oleks tehnilist kirjeldust hanketeate avaldamise kuupäevaks objektiivselt põhjendatud.

Euroopa Kohus tuletas meelde, et **hankijal on hanke tehnilise kirjelduse koostamisel ulatuslik kaalutusõigus, kuna ta teab kõige paremini, milliseid tarneid ta vajab ja millised nõuded peavad olema täidetud selleks, et saada soovitud tulemus**. Hankija peab siiski tagama, et tehniline kirjeldus võimaldaks kõigile ettevõtjatele **võrdse võimaluse hankemenetluses osaleda** ega tekitaks **põhjendamatu takistusi** riigihangete avamisel konkurentsile. Kohus rõhutas, et võrdse kohtlemise, diskrimineerimiskeelu ja läbipaistvuse põhimõtte on tehnilise kirjelduse koostamisel olulise tähtsusega, arvestades tehnilise kirjelduse valimise ja sõnastamisega seotud diskrimineerimisohtu.

Kohtu sõnul **ei tule siiski läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtet tõlgendada nii, et nendega nõutakse hankijalt, et hanketeate avaldamise kuupäeval esitaks ta enda koostatud tehnilise kirjelduse aluseks olevad objektiivsed põhjendused**. Läbipaistvuse põhimõtte **piirdub seega nõudega, et hankedokumendid oleksid selged, täpsed ja üheti mõistetavad**, minemata nii kaugemale, et selle põhimõttega nõutaks hankijalt, et ta esitaks asjaomase hanketeate avaldamise kuupäeval konkreetselt kõik objektiivsed põhjendused, mis on iga sellise tehnilise kirjelduse aluseks, mida on hankedokumentides mainitud.

Samuti selgitas kohus, et hankija ei või kirurgilise roboti tarnimise riigihanke tehnilises kirjelduses ette näha nõudeid, mis puudutavad hanke esemeks oleva kirurgilise roboti moodul-tüüpi ja liikuvust, kaalu, pörandapindala ja robotkäte kasutamist, ilma et nendele nõuetele oleks lisatud märge „või samaväärne“, välja arvatud juhul, **kui need nõuded tulenevad hankedokumentidest nähtuvalt vältimatult hanke esemest, mida peab hindama eelotsusetaotluse esitanud kohus**. See kohus peab Euroopa Kohtu sõnul kontrollima, kas need nõuded on seotud operatsioonisaalide suuruse ja paigutusega, ilma et selleks oleks hankedokumentide kohaselt „vaja teha erilisi ettevalmistusi“. Kui kohus jõuab analüüsi tulemusel järeldusele, et need nõuded tulenevad vältimatult hanke esemest, võib hankija sellised nõuded kehtestada, ilma et neile oleks lisatud märget „või samaväärne“.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-769/22: komisjon vs. Ungari (liikmesriigi kohustuste rikkumine – liidu väärtused)

Euroopa Kohtu otsus (täiskogu), 21. aprillil 2026

Euroopa Komisjon esitas Ungari vastu Euroopa Kohtusse hagi, kuna Ungari võttis vastu riigisisised õigusnormid, millega muudeti lapsi pedofiilia eest kaitsvaid reegleid selleks, et piirata juurdepääsu sisule, mis kujutab või propageerib soodentiteete, mis ei vasta sünni ajal määratud bioloogilisele soole, soomutmist või homoseksuaalsust. Euroopa Komisjon leidis, et Ungari õigusnormid rikuvad ELi siseturu reegleid, isikuandmete kaitse üldmäärust (IKÜM), EL põhiõiguste hartaga tagatud õigusi ning Euroopa Liidu lepingu (ELL) artiklis 2 sisalduvaid ELi väärtusi, kuna need häbimärgistavad ja marginaliseerivad LGBTI+ inimesi.

Euroopa Kohus otsustas, et **Euroopa Komisjoni hagi kõik väited on põhjendatud**. Esiteks **rikuvad Ungari õigusnormid teenuste osutamise ja vastuvõtmise vabadust**, mis on tagatud liidu esmases õiguses ning direktiivi elektroonilise kaubanduse kohta (2000/31), direktiivi teenuste kohta siseturul (2006/123) ja audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi (2010/13) mitmes sättes. Euroopa Kohus selgitas, et **liikmesriikide ülesanne on määrata kindlaks, millisel tasemel kaitsta alaealisi neile kahjuliku audiovisuaalse sisu eest, ning neil on selles osas kaalutlusruum, tingimusel, et asjakohased meetmed on vajalikud ja proportsionaalsed ning ei ole hartaga tagatud põhiõigustega vastuolus**. Ungari õigusnormid põhinevad tõendamata eeldusel, et igasugune bioloogilisest soost erineva soodentiteedi, soomutmise või homoseksuaalsuse kujutamine võib kahjustada lapse

huve, olenemata selle sisust. Euroopa Kohtu hinnangul eelistatakse sellise lähenemisviisiga teatud seksuaalset identiteeti ja sättumust teistele ning häbimärgistatakse mittepaiksoolisi, sh transsoolisi ja mitteheteroseksuaalseid isikuid, seostades neid laste vastu suunatud seksuaalkuritegevusega.

Euroopa Kohus leidis, et Ungari õigusnormid **eiravad soo ja seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise keelu olemust**. Alaealisi võib piisavalt kaitsta nende vanusele sobimatu sisu eest, ilma et sellega kaasneks otsene soo ja seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimine. Ka vanemate õigus tagada lastele oma veendumuste kohane haridus ja õpetamine ei õigusta otsust soo ja seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimist. Vastupidi, kõnealuse sisu edastamise piirang jätkaks vanemad ilma nende valikuvabadusest seoses oma laste hariduse ja õpetamisega.

Seejuures leidis Euroopa Kohus, et kõnealused õigusnormid kujutavad endast **hartaga tagatud mitme põhiõiguse eriti rasket riivet**. Lisaks diskrimineerimise keelule riivavad need ka **õigust era- ja perekonnaelu austamisele ning sõna- ja teabevabadust**, samuti **õigust inimvääriskusele**. Viimane tuleneb asjaolust, et kõnealused õigusnormid käsitlevad isikute rühma kui ohtu ühiskonnale, mistõttu neile on vaja kohaldada õiguslikku erikohtlemist ainuüksi nende soolise identiteedi või seksuaalse sättumuse põhjal.

Samuti tuvastas Euroopa Kohus esimest korda, et **eraldiseisvalt on rikutud ELL artiklit 2**, milles on loetletud **liidu aluseks olevad väärtused**. Euroopa Kohtu sõnul moodustavad kõnealused õigusnormid **diskrimineerivate meetmete kooskõlastatud kogumi, mis viib osa ühiskonna liikmete häbimärgistamise ja marginaliseerimiseni**. Need **rikuvad ilmselgelt ja eriti oluliselt isikute õigusi ning inimvääriskuse austamise, võrdsuse ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamise väärtusi**. Järelikult on need õigusnormid **vastuolus liidu identiteedi kui sellisega**, mis tal on sellise ühiskonna ühise õiguskorrana, milles valitseb **pluralism**. Kuigi liit peab vastavalt ELL artikli 4 lõikele 2 austama liikmesriikide rahvuslikku identiteeti, leidis Euroopa Kohus, et selle sättega on kaitstud üksnes selline käsitlus rahvuslikust identiteedist, mis on kooskõlas ELL artikliga 2 tunnustatud väärtustega.

Viimaks oli Euroopa Kohus seisukohal, et kõnealused õigusnormid **rikuvad IKÜMit ning hartaga tagatud andmekaitseõigust**, kuna nendega muudeti karistusregistri seadust, et laiendada juurdepääsu laste suhtes seksuaalse enesemääramise vastase ja seksuaalse kõlbluse vastase kuriteo toimepanemise eest süüdi mõistetud isikute registriandmetele. Kuigi selline juurdepääs võib teatavatel asjaoludel osutada õigustatuks, leidis Euroopa Kohus sisuliselt, et Ungari õigusaktides ei ole piisavalt täpselt määratletud ei isikuid, kellel on õigus karistusregistri andmetele juurde pääseda, ega ka juurdepääsu sisulisi tingimusi, mis on vajalikud, et pakkuda asjakohaseid kaitsemeetmeid andmesubjektide õiguste ja vabaduste kaitseks.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-118/24: Laboratoires Eurogenerics ja Theramex France (eelotsus – geneerilise ravimi müügiluba)

Euroopa Kohtu otsus, 23. aprillil 2026

Euroopa Komisjon andis 2003. aastal müügiloa ravimile Forsteo, mis on osteoporoosi raviks näidustatud bioloogiline ravim. 2019. aastal esitas äriühing Biogaran taotluse müügiloa saamiseks lihtsustatud korras. Biogaran soovis müügiluba keemilise sünteesi teel saadud Forsteo geneerilisele ravimile Teriparatide Biogaran, määrates detsentraliseeritud menetluses võrdlusliikmesriigiks Saksamaa ja üheks asjaomaseks liikmesriigiks Prantsusmaa. Detsentraliseeritud menetluse tulemusena andis Prantsusmaa riiklik ravimite ja tervisetoodete ohutuse amet 2020. aasta otsusega ravimile Teriparatide Biogaran müügiloa ja määratles selle ravimi Forsteo geneerilise ravimina. Kaks Prantsuse laboratooriumi pöördusid kohtusse ja palusid selle otsuse tühistada.

Prantsusmaa kohus küsis Euroopa Kohtult esiteks, kas liikmesriigi (mis ei ole võrdlusliikmesriik) kohus on pädev kontrollima, kas detsentraliseeritud menetlus viidi läbi kooskõlas direktiivi 2001/83/EÜ (inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevad ühenduse eeskirjad) sätetega. Teiseks soovis Prantsusmaa kohus teada, kas direktiivi 2001/83/EÜ järgi võib keemilisele ravimile müügiloa anda direktiivis ette nähtud lihtsustatud korras, kui selle originaalravim on bioloogiline ravim.

Euroopa Kohus juhtis tähelepanu sellele, et direktiiv 2001/83/EÜ ei reguleeri detsentraliseeritud menetluse tulemusel antud riigisiseste müügilubade kohtulikku kontrolli. Liikmesriigid peavad ise oma kaalutlusruumi piires kindlaks määrama selle kontrolli menetlusnormid. See tähendab seda, et liikmesriik võib riigisiseses õiguses põhimõtteliselt ette näha, et liikmesriigi kohtutel on pädevus ravimi ebaõige kvalifitseerimise korral ravimi müügiloa detsentraliseeritud menetluse tulemusel antud riigisisene müügiluba tühistada. Eelnevast tulenevalt vastas Euroopa Kohus esimesele küsimusele, et **riigisisese õigusega võib anda liikmesriigi kohtule pädevuse kontrollida, kas detsentraliseeritud menetluse tulemusel müügiloa saanud ravimi puhul on tegemist geneerilise ravimiga.**

Euroopa Kohus lisas, et bioloogiline ravim võib olla originaalravim direktiivis 2001/83/EÜ ette nähtud lühendatud menetluses. Kuigi direktiivis on sätestatud tingimus, et geneerilisel ravimil peavad olema samad kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed toimeained nagu originaalravimil, ei nõua see tingimus täpset molekulaarset vastavust. Seega vastas

Euroopa Kohus teisele küsimusele, et kui on täidetud kõik direktiivis sätestatud tingimused, siis võib keemilise sünteesi tulemusel saadud ravimile anda müügiloa lühendatud menetluses ka olukorras, kus selle originaalravim on bioloogiline ravim.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Olulisemad EL Kohtu lahendid:

C-590/23: Pelham (eelotsus – autoriõigused, pastiši erand, sämplimine)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 14. aprillil 2026

CG ja RL on asutajaliikmed ansambelis Kraftwerk, mis avaldas 1977. aastal fonogrammi muusikapalaga „Metall auf Metall“. SD ja UP on 1997. aastal Pelhami toodetud fonogrammidel ilmunud muusikapala „Nur mir“ heliloojad. CG ja RL-i õigusjärglane YN väidavad, et Pelham jt on rikkunud nende autoriõiguseid, sest nad kopeerisid elektrooniliselt umbes kahe sekundi pikkuse rütmiseeria lõigu (sämpel) muusikapalast „Metall auf Metall“ ning kasutasid lõiku seda järjestikku korrates muusikapalas „Nur mir“, kuigi neil oleks olnud võimalik see rütmiseeria ka endal sisse mängida.

Pärast Euroopa Kohtu otsust selles vaidluses (C-476/17 Pelham jt) tegi Saksa kohus otsuse, mille kohaselt autoriõiguseid rikuti seni, kuni Saksamaal jõustus direktiivis 2001/29 (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas) ette nähtud pastišis kasutamise erand, kuna kõnealuse rütmiseeria ülevõtmine sämplimise teel kujutab endast selle erandi alusel lubatud kasutamist pastišis. Saksa kõrgema astme kohtul tekkis küsimus, kas pastiši erand on üldist laadi, mis hõlmab igal juhul olemasoleva teose mis tahes kunstilist käsitlemist, sealhulgas sämplimise vormis, või on vaja, et see käsitlemine kujutaks endast huumori väljendust, stiili jäljendamist või tunnustusavaldust.

Euroopa Kohus selgitas, et kuigi **pastišš võib sarnaselt paroodia ja karikatuuriga kujutada endast nalja või pilke väljendust, ei saa nõuda, et see oleks tingimata nii**. Teiselt poolt ei saa mõistet „pastišš“ tõlgendada ka nii, et see **hõlmab igasugust loomingut**, mis meenutab olemasolevat teost ja sisaldab sellega võrreldes märgatavaid erinevusi. Lisaks **ei kujundanud** Euroopa Kohtu sõnul liidu seadusandja **pastiši erandi üldist laadi erandina**, mis hõlmab autoriõigusega kaitstud objekti mis tahes vormis loomingulist kasutamist.

Euroopa Kohus otsustas, et mõiste „pastišš“ **ei saa hõlmata varjatud jäljendusi kaitstud objektidest või lausa plagiaate**, vaid see mõiste eeldab, et tegemist on kaitstud objektide **ilmse kasutamise vormidega**, mis on **sellisena äratuntavad**. Veel märkis Euroopa Kohus, et see mõiste hõlmab teoseid, **mis meenutavad ühte või mitut olemasolevat teost**, kuid mis sisaldavad nende teostega võrreldes **märgatavaid erinevusi**, eesmärgiga astuda nendega **kunstilisse või loomingulisse dialoogi, mis on sellisena äratuntav**. Sellisesse dialoogi astumiseks on vaja, et uues teoses kasutatud osad oleksid **iseloomulikud teosele või teostele, millest need pärinevad**. Lõpuks võib Euroopa Kohtu sõnul kunstiline või

loominguline dialoog teose või teostega, millest kasutatud osad pärinevad, **esineda eri vormides, muu hulgas nende teoste stilistilise jäljendamise vormis, neile tunnustuse avaldamisena või nende humoristliku või kriitilise käsitlemisena**. Ka sämplimise abil muusikapala rütmiseeria ülevõtmine võib Euroopa Kohtu sõnul kuuluda pastiši erandi alla, kui selliselt üle võetud helilõiku kasutatakse niisuguse teose loomiseks, mis vastab eelnimetatud nõuetele.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-496/24: Stichting de Thuiskopie (eelotsus – autoriõigused, isiklikuks tarbeks kopeerimise erand)

Euroopa Kohtu otsus, 16. aprillil 2026

Madalmaade sihtasutused Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoeding ja Stichting de Thuiskopie nõudsid arvutiseadmete tootjatelt HP ja Dell isiklikuks tarbeks kopeerimise tasu maksmist seoses võrguühenduseta voogedastuseks mõeldud koopiate (*offline streaming copies*) kättesaamiseks tegemise teenusega. Teenus toimib järgmiselt. Kasutaja valib kõigepealt välja allalaaditava teose. Seejärel paigutab teenusepakkuja kasutaja määratud sisu krüpteerimismeetodil kasutaja seadme mällu nii, et ainult teenusepakkuja saab sisu dekrüpteerida. Tehnilised kaitsemeetmed tagavad, et sisu jääb kättesaadavaks üksnes voogedastuse rakenduses ja kasutaja ei saa seda teisele andmekandjale edastada. Teatud aja möödudes, eelkõige tellimuse lõppemise korral, kustutatakse kasutaja seadmesse salvestatud sisu automaatselt. Madalmaade kohtul tekkis küsimus, kas selline võrguühenduseta voogedastus kuulub isiklikuks tarbeks kopeerimise erandi kohaldamisalasse.

Euroopa Kohus märkis kõigepealt, et isiklikuks tarbeks kopeerimise erand on ette nähtud **reprodutseerimisõiguse suhtes**, seega tuleb analüüsida, kas tegemist on reprodutseerimisega või kuulub kirjeldatud teenus üldsusele edastamise õiguse kohaldamisalasse. Kohus otsustas, et kui eelotsusetaotluse kontrolli tulemusena ei ilmne vastupidist, **tuleb seda, kui voogedastusteenuse osutaja teeb kaitstud teose lõppkasutaja seadmes selle kasutaja taotlusel võrguühenduseta voogedastuseks kopeerimise teel kättesaadavaks, käsitada teose üldsusele kättesaadavaks tegemisena**. Sellisel juhul ei saa seda toimingut aga kvalifitseerida „reprodutseerimiseks“, mistõttu **ei saa see toiming kuuluda isiklikuks tarbeks kopeerimise erandi kohaldamisalasse**.

Euroopa Kohus selgitas, et kui eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab siiski, et kõnealused toimingud tuleb kvalifitseerida reprodutseerimiseks, siis peab see kohus kontrollima, kas **isiklikuks tarbeks kopeerimiseks ette nähtud tingimused on täidetud**, et teha kindlaks, kas

põhikohtuasja kostjad peavad nõutud õiglast hüvitist maksma. Euroopa Kohtu hinnangul **ei ole kirjeldatud teenuse puhul need tingimused täidetud**, eelkõige kuna kasutajate valduses ei ole koopia allikat ja nad pääsevad teostele võrguühenduseta voogedastuseks mõeldud koopiade vormis ligi alles pärast nende teoste kopeerimist, **ja seega ei kuulu kirjeldatud teenus direktiivis ette nähtud isiklikuks tarbeks kopeerimise erandi kohaldamisalasse**.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-642/24: komisjon vs. Saksamaa (liikmesriigi kohustuste rikkumine – Baieri liidumaa lapsetoetuse indekseerimine vastavalt lapse elukohariigile)

Euroopa Kohtu otsus, 16. aprillil 2026

Saksamaal Baieri liidumaal elavatel vanematel on teatavatel tingimustel õigus saada oma 13-36 kuu vanuste laste eest lapsetoetust. Selle suurus on üldjuhul 250 eurot kuus esimese ja teise lapse eest ja 300 eurot kuus kolmanda lapse eest. Töötajad, kelle lapsed elavad alaliselt mõnes konkreetsetes liikmesriigis, saavad aga väiksemat summat kui töötajad, kelle lapsed elavad Saksamaal või muudes liikmesriikides. Nii oli toetus Eestis, Kreekas, Horvaatias, Lätis, Leedus, Maltal, Poolas, Portugalis, Slovakkias, Tšehhi Vabariigis, Ungaris või Küprosel elavate laste puhul vaid 187,50 (või 225) eurot. Bulgaarias või Rumeenias elavate laste puhul oli toetus ainult 125 (või 150) eurot. Saksamaa põhjendas erinevat kohtlemist laste erinevate elamiskuludega, kuid samas ei võetud toetuse maksmisel arvesse elukallidust eri piirkondades Saksamaal ega liikmesriikides, kus elukallidus on kõrgem kui Saksamaal. Euroopa Komisjon leidis, et selline indekseerimine on vastuolus liidu õigusega ja esitas Euroopa Kohtule Saksamaa vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi.

Euroopa Kohus rahuldab Euroopa Komisjoni hagi. Euroopa Kohus leidis, et liidu õigusnormide kohaselt (määrus nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta ja määrus nr 492/2011 töötajate liikumisvabaduse kohta) **ei tohi kindlasummalist perehüvitist, mille suurus ei sõltu individuaalsetest vajadustest, seada sõltuvusse lapse elukohast**.

Kohus leidis, et **vaidlusaluse indekseerimise puhul on tegemist kaudse diskrimineerimisega kodakondsusest tulenevalt**, kuna see puudutab peamiselt võõrtöötajaid, sest nende lapsed võivad enamasti elada teises liikmesriigis. Euroopa Kohus meenutas, et võõrtöötajad peavad vastuvõtva liikmesriigi sotsiaalpoliitikast saama kasu samadel tingimustel kui selle riigi kodanikest töötajad. Antud juhul maksavad

võõrtöötajad makse ja sotsiaalkindlustusmaksleid samamoodi kui teised töötajad. Kuna Baieri liidumaa lapsetoetuse maksimine ei ole seotud laste majandusliku ja sotsiaalse ümbruskonnaga, ei saa sellist erinevat kohtlemist põhjendada eesmärgiga tagada toetuse saajate võrdne kohtlemine tulenevalt nende erinevatest elamiskuludest.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#) (prantsuse keeles).

C-811/24: Pescheria Il Granchio Blu (eelotsus – vähese tähtsusega abi kalatoodete jaemüügi puhul)

Euroopa Kohtu otsus, 23. aprillil 2026

Granchio Blu on Itaalia äriühing, kes tegeleb kalade, koorikloomade ja molluskite jaemüügiga. Pärast 2016. aastal toimunud maavärinaid nähti Itaalias ette maksusoodustused teatavatele ettevõtjatele, sealhulgas ka äriühingule Granchio Blu. Neid soodustusi anti määruste nr 1407/2013 (vähese tähtsusega abi) ja nr 1408/2013 (vähese tähtsusega abi põllumajandussektoris) alusel. Mõne aasta pärast tühistati äriühingule Granchio Blu antud soodustused. Itaalia ettevõtluse ja omatoodangu ministeeriumi hinnangul ei olnud äriühingul õigus neid soodustusi saada, sest ta tegeles majandustegevusega, mis ei kuulu määruste nr 1407/2013 ja nr 1408/2013 kohaldamisalasse, vaid määruse nr 717/2014 (vähese tähtsusega abi kalandus- ja vesiviljelussektoris) kohaldamisalasse.

Granchio Blu pöördus kohtusse ja väitis, et kalapüügi- ja vesiviljelustoodete „töötlemise ja turustamise“ mõiste määruses nr 717/2014 ei hõlma nende toodete jaemüüki lõpptarbijatele. Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsis seetõttu Euroopa Kohtult, kas määruses nr 717/2014 ja määruses nr 1379/2013 (kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta) määratletud kalapüügi- ja vesiviljelustoodete „töötlemise ja turustamise“ mõiste hõlmab kalapüügitoodete jaemüüki.

Euroopa Kohus märkis, et mõiste „turustamine“ tähistab selle tavapärasel tähenduses üldiselt kõiki tegevusi, mis toimuvad pärast toote tootmist ja töötlemist kuni selle müümiseni lõpptarbijale, sealhulgas selliste toodete jaemüüki. Määrusega nr 1379/2013 taotletav eesmärk on kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kehtestamine. See eesmärk satuks aga ohtu, kui kalapüügitoodete turustusahela teatavad etapid, nimelt selliste toodete jaemüük, jääksid turu ühisest korraldusest välja. Euroopa Kohus jõudis järeldusele, et **kalapüügi- ja vesiviljelustoodete „töötlemise ja turustamise“ mõiste hõlmab kalapüügitoodete jaemüüki**, mistõttu see tegevus kuulub määruse nr 717/2014 kohaldamisalasse.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-127/24: VHC 2 Seniorenresidenz (eelotsus – autoriõigused, üldsusele edastamine eakate hooldekodus)

Euroopa Kohtu otsus, 30. aprillil 2026

Saksa ettevõtte, kes peab eakate hoolekodu, võtab oma satelliitantenni abil vastu ringhäälinguprogramme, s.o tele- ja raadiosaateid, ja edestab need samal ajal, täielikult ja muutmata kujul oma kaabelvõrgu kaudu hooldekodu elanike tubades asuvasse TV ja raadio antennipesadesse. Saksa autoriõiguste kollektiivse esindamise organisatsioon leidis, et ringhäälinguprogrammi niisuguseks taasesitamiseks on vaja litsentsi, ja esitas hooldekodu käitaja vastu hagi. Kohtul tekkis küsimus, kas selline edastamine on direktiivi 2001/29 (autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas) tähenduses „üldsusele edastamine“ seetõttu, et edastatakse „erineva tehnilise vahendi abil“ või „uuele üldsusele“, st üldsusele, kellega autoriõiguste omajad algseks üldsusele edastamiseks luba andes ei arvestanud.

Euroopa Kohus selgitas kõigepealt, et tema praktikast tuleneb, et **üksnes siis, kui konkreetse tehnilise vahendi kasutamine kätkeb saadete uut edastamist või taasedastamist, mis on algsest edastamisest sõltumatu, võib sellist toimingut pidada „erineva tehnilise vahendi abil“ tehtuks.** Nii on see näiteks maapealse teleringhäälingu taasedastamise puhul veebivõrgus. Seega ei saa kirjeldatud hooldekodus edastamist pidada „erineva tehnilise vahendi abil“ toimunuks.

Mis puudutab küsimust, kas eakate hoolekodu elanikud on „uus üldsus“, siis tuletas Euroopa Kohus meelde, et autor, kes annab loa oma teose ringhäälingus edastamiseks, **võtab arvesse ainult otseseid kasutajaid, st telerite omanikke, kes individuaalselt või oma era- või perekonnaelus saateid vastu võtavad.** Kohus märkis, et oma varasemas praktikas on ta otsustanud, et **hotelli või pubi kliendid, sanatooriumi või taastusravikeskuse patsiendid ning lühikeseks ajavahemikuks üürile antavate korterite üürnikud moodustavad sellise uue üldsuse,** kuna põhimõtteliselt saavad nad kaitstud teosest osa ainult seetõttu, et sekkub asjaomase ettevõtte pidaja, kes annab neile juurdepääsu sellele teosele. Varasemas kohtupraktikas on ka öeldud, et **see ei ole nii korterelamu korterite üürnike puhul, keda ei saa pidada „uueks üldsuseks“.** Selliste üürnike olukord on Euroopa Kohtu sõnul aga võrreldav olukorraga, kus eakate hooldekodu elanikud elavad hooldekodus alaliselt. **Seega ei kujuta eakate hooldekodu elanikud „uut üldsust“ ning neile edastamine ei ole hõlmatud mõistega „üldsusele edastamine“.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-133/24: CD Tondela jt (eelotsus – keelatud kokkulepe jalgpalli sektoris)

Euroopa Kohtu otsus, 30. aprillil 2026

Portugali profijalgpalli liiga (LPFP) korraldab profijalgpalli võistlusi Portugali esiliigas ja teises liigas. Pärast COVID-19 pandeemia puhkemist ja jalgpallihooaja peatamist sõlmisid Portugali jalgpalliklubid LPFP vahendamisel 2020. aastal kokkuleppe, mille kohaselt jalgpalliklubid kohustusid mitte värbama nendel meistrivõistlustel osalevaid elukutselisi jalgpallureid, kes on oma töölepingu ühepoolset lõpetanud COVID-19 pandeemiast või selle tagajärjel tehtud mis tahes erakorralisest otsusest, eelkõige spordihooaja pikendamisest tingitud põhjustele tuginedes. Portugali konkurentsiamet leidis, et sellise kokkuleppe eesmärk oli piirata konkurentsi profijalgpalliklubide värbamise turul.

Eelotsusetaotluse esitanud Portugali kohus küsis, kas Portugali jalgpalliklubide kokkulepe tuleb kvalifitseerida kokkuleppeks, mille eesmärk on konkurentsi piirata. Samuti soovis Portugali kohus teada, kas erandina ei ole ELTL artiklis 101 sätestatud konkurentsi kahjustavate kokkulepete keeld põhikohtuasjas kohaldatav, sest tegemist on proportsionaalse ja sobiva spordialase reegluga.

Euroopa Kohus selgitas, et selline jalgpalliklubide kokkulepe on mängijate ülemeelitamise vastane kokkulepe, mis kujutab endast konkurentsi ilmselget piirangut, sest see piirab võimalusi värvata mängijaid, kelle teatud klubi on juba tööle võtnud. **Profijalgpalli iseärasusi arvesse võttes võib aga olla õiguspärane, et spordiliit püüab teatud määral tagada stabiilsust mängijaskonnas, kelle hulgast klubid konkreetsel hooajal oma võistkonnad moodustavad, näiteks keelates töölepingu ühepoolse lõpetamise hooaja või isegi konkreetse aasta kestel.** Kuigi COVID-19 pandeemia iseenesest ei õigusta erandi tegemist ELTL artikli 101 keelust, peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima, kas kokkuleppe erilise konteksti tõttu oli selle eesmärk saavutada objektiivselt konkurentsi soodustav eesmärk, milleks on tagada esiliigas osaleva mängijaskonna stabiilsus.

Euroopa Kohus lisas, et kui eelotsusetaotluse esitanud kohus jõuab järeldusele, et kokkuleppe eesmärk ei ole konkurentsi piirata, kuid kokkuleppel on siiski konkurentsi piirav tagajärg, peab ta kontrollima, **kas kokkuleppel oli üldist huvi teeniv õiguspärane eesmärk ning kas selle eesmärgi saavutamiseks kasutatud konkreetsed vahendid olid sobivad, vajalikud ja proportsionaalsed.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Tegemist on mitteametliku kokkuvõttega EL õiguse büroo valitud kohtulahenditest. EL Kohtu otsuste ja kohtujuristi ettepanekute terviktekstidega saab tutvuda EL Kohtu koduleheküljel või EUR-Lex andmebaasis (viited lisatud).